

februari 2022

CONSTANTIJN HUYGENS

Een leven in brieven

Samenstelling en redactie: Ineke Huysman en Ad Leerintveld

Bijdragen: Nadine Akkerman, Pieta van Beek, Geeske Bisschop, Frans Blom, Erik-Jan Bos, Inge Broekman, Robin Buning, Stan Bussen, Quentin Buvelot, Lieke van Deinsen, Timothy De Paepe, Maurits Ebben, Ed de Heer, Ineke Huysman, Anne Jacobs, Eric Jorink, Eric Ketelaar, Luuc Kooijmans, Johan Koppenol, Margriet Lacy, Ad Leerintveld, Krista van Loon, Tineke ter Meer, Henk Nellen, Luc Panhuysen, Roosje Peeters, Peter van der Ploeg, Dries Raeymakers, Rudolf Rasch, Ton van Strien, Gillis Tak Labrijn, Jean-Marc van Tol, Katlijne Van der Stighelen, Jeroen Vandommele, Lea van der Vinde

Vormgeving: Mijke Wondergem

Verschijnt: februari 2022
Ter gelegenheid van opening tentoonstelling

Formaat: 15 x 23 cm
Omvang: 344 pagina's

Luxe gebonden uitvoering, met twee leeslinten

NUR: 685
ISBN: 9789492409577
Prijs: € 24,99

Uitgeverij Catullus
Beukenlaan 9
3762 AE Soest
Tel. 0356029453
jvantol@catullus.nl

www.catullus.nl

UITGEVERIJ CATULLUS

CONSTANTIJN HUYGENS

Een leven in brieven

Constantijn Huygens (1596-1687) was een alleskunner. Tegenwoordig staat hij bekend als virtuoos dichter, maar tijdens zijn leven kende men hem als de secretaris van de stadhouders Frederik Hendrik en Willem II. Daarnaast was hij een kunstkenner, talentvol componist, musicus én parfumeur. Iedereen die er ook maar iets toe deed heeft met Huygens in een van die hoedanigheden gecorrespondeerd.

Dit rijk geïllustreerde boek verschijnt ter gelegenheid van de voltooiing van de digitale editie van de briefwisseling van Constantijn Huygens en de bijbehorende tentoonstelling in Huygens' Hofwijck te Voorburg. Het bundelt achtendertig brieven over uiteenlopende onderwerpen, van poëzie, muziek, schilderkunst, architectuur tot exacte wetenschap. Daarnaast zijn er brieven over Huygens' privéleven als student, leerling-diplomaat, echtgenoot en vader en grootvader. Elke brief is door een deskundige vertaald in hedendaags Nederlands en van een inleiding voorzien.

Brief na brief volgen we Huygens' leven. Zo lezen we in de bijdrage van **Luc Panhuysen** over de Slag bij Duins die schilder Abraham de Verwer in 1639 met eigen ogen zag en inspireerde tot een werk dat hij Huygens aanbiedt. In de bijdrage van **Luuc Kooijmans** zien we hoe Huygens lobbyt bij de Franse koning en hem paait met een telescoop van zijn zoon Christiaan. En zo bespreekt **Jean-Marc van Tol** aan de hand van een onbekende brief van Huygens hoe deze zich nederig aan Johan de Witt onderwerpt om zijn neefje een betrekking te bezorgen.

De veelzijdige Huygens komt in zijn brieven opnieuw tot leven.

Constantijn Huygens
(1596-1687)

Voorbeeld uit het boek; een brief van Béatrix de Cusance aan Constantijn Huygens, beschreven door Ineke Huysman

Correspondentie tussen Constantijn Huygens en onder meer: Anna Roemers Visscher, Maurits Huygens, Susanna Hoefnagel, P.C. Hooft, Caspar Barlaeus, Susanna van Baerle, Gerrit van Honthorst, Amalia van Solms, prins Willem II, Jacob Westerbaen, André Rivet, Johannes Uyttenbogaert, Jacob Cats, Gisbert Voetius, René Descartes, Daniël Seghers, Willem Frederik van Nassau-Dietz, Johan de Witt, prins Willem III, en vele anderen.

Lancering bij opening tentoonstelling 'Constantijn Huygens. Een leven in brieven', in Huygens' Hofwijck en Swaensteyn te Voorburg (23 februari t/m 29 mei 2022).

INEKE HUYSMAN

Blijvende liefde voor de muziek tot de dood

[199]

Béatrix de Cusance aan Constantijn Huygens, 17 augustus 1653

'Blijvende liefde voor de muziek tot de dood' ('l'amitié constante pour la musique jusque à la mort'). Met die woorden eindigt Béatrix de Cusance, hertogin van Lotharingen, haar brief aan Constantijn Huygens, waarbij ze hem een gouden klavecimbelhamer, oftewel een stemsleutel, schenkt. Die woorden én het cadeau kenmerken hun opmerkelijke vriendschap die een periode van meer dan tien jaar zou beslaan.

Béatrix de Cusance werd in 1614 geboren op kasteel Belvoir in de Franche-Comté. Zij groeide op aan het Brusselse hof, waar Anton van Dyck haar in 1634 op het levensgrote schilderij vastlegde dat nu in haar geboortekasteel hangt. Ze trouwde in 1635 met de prins van Cantecroy, die twee jaar later al kwam te overlijden. Tien dagen later tekende ze een huwelijkscontract met Karel IV hertog van Lotharingen, met wie zij voor haar huwelijk al een liefdesaffaire had gehad. De hertog was echter al getrouwd met zijn nicht Nicole. Om die reden werden Béatrix en Karel door een pauselijke bul gedwongen gescheiden van elkaar te leven. In de periode 1640 tot 1662 onderhield Béatrix op haar bezittingen in de Zuidelijke Nederlanden culturele contacten met vooraanstaande personen zoals de Engelse royalistische ballingen. Na de dood van hertog Karels echtgenote Nicole in 1657 probeerde Béatrix tevergeefs haar huwelijk met hem te hernieuwen. Pas op haar sterfbed in 1663 kwam het tot het door haar zo vurig gewenste wettige huwelijk. Béatrix' verhouding met hertog Karel was funest voor haar

Anton van Dyck, *Béatrix de Cusance*, 1634, Château Belvoir, Frankrijk. © Marc Barral Baron.

